

Til:

Hamar politistasjon (post.hedmark@politiet.no)

Kopi:

Økokrim (post.okokrim@politiet.no)

Mattilsynet (postmottak@mattilsynet.no)

Landbruks- og matdepartementet (postmottak@lmd.dep.no)

Miljøverndepartementet (postmottak@md.dep.no)

Direktoratet for naturforvaltning (postmottak@dirnat.no)

Norsk institutt for naturforskning (firmapost@nina.no)

Norgro AS (norgro@norgro.no)

Oslo, 25. 04. 2013

Anmeldelse av humleimportør for spredning av mørk jordhumle.

SABIMA og Naturvernforbundet anmelder med dette humleimportøren Norgro AS for import av mørk jordhumle *Bombus terrestris* sp.. Innført mørk jordhumle har stort potensial for etablering og spredning i Norge, med stor negativ økologisk effekt. Dette dokumenteres i NINA Rapport 895 (Gjershaug og Ødegaard, 2012).

Innførsel av mørk jordhumle er dermed i strid med naturmangfoldloven § 6, generell aktsomhetsplikt. Vi mener Norgro AS opptrår uaktsomt og forsettlig ved å importere og distribuere mørk jordhumle på bakgrunn av foreliggende fagkunnskap og klare faglige advarsler mot import av denne arten. Importen er åpenbart forsettlig, og må vurderes opp mot aktsomhetsplikten, sett i lys av tilgjengelig faglitteratur.

NINA Rapport 895 "Vurdering av risiko for biologisk mangfold ved innførsel av mørk jordhumle *Bombus terrestris* til Norge" har vært tilgjengelig siden oktober 2012. I denne rapporten, skrevet på oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning, frarådes det å importere mørk jordhumle med opprinnelse utenfor Norge. Importøren har valgt å ikke forholde seg til tilgjengelig kunnskap.

Vi vil også legge til at innførselen heller ikke er i tråd med naturmangfoldloven § 9, føre-var-prinsippet.

Siden import og distribusjon allerede er igangsatt ber vi også om at forholdet til naturmangfoldloven § 11, kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, vurderes.

Vi mener slik import heller ikke er i tråd med naturmangfoldloven § 12 (*miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder*) som sier: «For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater».

Kort bakgrunn

Mattilsynet har i brev av 15.03. 2013 sagt at det ikke trengs tillatelse til import av humlebol, som inneholder levende humler, til bruk i Norge. Arten det dreier seg om er mørk jordhumle *Bombus terrestris*, som kan importeres fra Belgia for bruk som pollinator i norske drivhus.

Drivhus er åpne, og humler vil derfra lett spre seg ut i norsk natur. Mattilsynet sier i sitt brev at de: «vil gjerne informere om at selv om innførselen ikke er forbudt etter innførselsregelverket som mattilsynet forvalter, påligger det etter naturmangfoldloven § 6 likevel et aktsomhetskrav for enhver for å unngå skade på naturmangfoldet.

Vi viser til NINA rapport 895 (2012) "Vurdering av risiko for biologisk mangfold ved innførsel av mørk jordhumle *Bombus terrestris* til Norge" om risiko for biologisk mangfold ved innførsel av mørk jordhumle til Norge. Her påpekes at det er vanskelig å gi garanti for at importerte humler, og dermed også humlebol, er sykdomsfrie.

Anmelderne vil også understreke at NINA har frarådet norske myndigheter å importere mørk jordhumle fra Belgia fordi innførsel av utenlandske humlearter også medfører høy risiko for norsk natur. Det påpekes i rapporten at mørk jordhumle har et stort potensiale for etablering og spredning i Norge.

Vennligst ta kontakt om det ønskes mer bakgrunnsinformasjon fra vår side.

Med vennlig hilsen

Christian Steel
Generalsekretær SABIMA

Maren Esmark
Generalsekretær Naturvernforbundet